

EVA HRAŠKOVÁ

Piliere Iluzie

MARENČIN PT

Piliere ilúzie

Eva Krajancová

Liljere ilúzie

MARENČIN PT

*Napísanie románu podporil z verejných zdrojov formou štipendia
Fond na podporu umenia a prispel aj na jeho vydanie.*

u. fond
na podporu
umenia

Copyright © Eva Krajancová, 2022
© Marečín PT, spol. s r. o., Bratislava, 2022
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marecin@marecin.sk www.marecin.sk
Cover © Marečín Media, 2022
Layout © Marta Blehová, 2022
986. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-1004-7 (viaz.)
ISBN 978-80-569-1005-4 (ePDF)
ISBN 978-80-569-1006-1 (ePub)

01.

Júlia stála pri posteli mladej ženy a zhlboka sa nadýchla. Chcela ešte čosi dodať, niečo povzbudivo pošepnúť, no iba bezbranne hľadela do svetla, ktoré z monitora pípajúceho prístroja osvetľovalo časť bledej tváre pacientky.

Len pred malou chvíľou s ňou viedla krátky rozhovor, ktorý však nepriniesol želaný efekt. Občas jednoducho sama cúvne. Nechce stáť na kraji útesu pri pacientovi a tlačíť ho, aby urobil krok, čo i len maličký, nech by smeroval kamkoľvek. Možno by to drobné poštuchnutie viedlo iba k jednému. Pádu do priepasti.

Už dávno pochopila, že tie najťažšie chvíle v živote je potrebné premlčať, hoci sa tejto teórii mohlo medicínske hľadisko na míle vzdaľovať. Žiadna z kníh, ktorými sa hrdí jej preplnená knižnica, neposkytovala dostatočný návod na to, ako čo najrýchlejšie zahojiť bolesti jej pacientov. Analgetikum na dušu ešte nevyvinuli. Najmä nie také, ktoré by zabralo okamžite.

Pohľadom prechádzala po drobných vejárikoch vrások okolo pacientkiných očí aj pier, spôsobených častým smiechom, a sama seba sa v duchu pýtala, kedy a či vôbec sa bude táto pekná mladá žena ešte smiať. Priviezli ju len pred chvíľou. Nič nenasvedčovalo tomu, že by sa tu musela ocitnúť. Len zápästie obviazané hrubým tlakovým obvazom bolo nemým svedkom nedotiahnutého zámeru. Ako hlboko ju musela zasiahnuť strata jej životného partnera a čo by sa stalo, ak by ju

rýchla zdravotná služba nepriniesla do nemocnice včas, vedľa obe. Júlia letmo skontrolovala kvápajúcu infúziu. Nebolo to jej náplňou práce, len akosi cítila potrebu ešte chvíľu zotrvať. Až keď začula Adelin pravidelný dych, vykročila do tichom nasiaknutej nočnej chodby.

* * *

„Ako sa má?“ ozvalo sa takmer súbežne so zvukom padajúcej mince, ktorá našla svoje miesto v útrobach automatu na kávu.

Júlia sa vyľakane obzrela. Na ústa si nasadila jednorazové rúško, ktoré len pred chvíľou zložila. Respirátor ju tlačil. Keď sa pohybovala v priestoroch mimo izieb, nahrádzala ho menej bezpečnou ochranou dýchacích ciest. Spoločnosť nečakala. V túto nočnú hodinu sa chodbami psychiatrickej kliniky nezvykol pohybovať nik.

„Dostane sa z toho,“ usmiala sa unavene a gestom ponúkla horúci plastový pohár sanitárovi. „Dáš si so mnou?“

„Radšej by som sa kdesi natiahol. Dnes to bol môj deviaty výjazd, a to je len pol druhej,“ Leo si oboma rukami počúval tvár. „Neprekáža ti, že som zostal?“

„Keď sa nikam neponáhľaš...“ Júlia sa presunula bližšie k oknu, z ktorého nebolo vidno takmer nič ani počas dňa, nieto keď sa po ponurom múre plazili tieň vysokých stromov v mesačnom svite.

„Kým nezazvoní.“ Pobúchal si po vrecku záchranárskej vesty s mobilom. „Stratila veľa krvi,“ vrátil sa k pacientke, ktorú sprevádzal na Júliino oddelenie. Bol rád, že dnes slúži práve ona. Je mladá, príjemná a rád s ňou prehodil pár slov pri každej príležitosti. Ak by mal službu primár, iba by zdvorilo

pozdravil, formálne zhrnul pacientkin stav a porúčal by sa. Možno je odborníkom vo svojom fachu, ale kolegiálne vzťahy ho nikdy nezaujímali. Dokonca sa od neho človek sotva dočkal pozdravu.

„Smrť dokáže zamávať pozostalými,“ povedala Júlia a odpi-la si z pohára, opierajúc sa o chladnú stenu a pozerajúc Leovým smerom. Pohľadom na chvíľu spočinula na jeho prstenníku ľavej ruky. Obrúčku ešte nezložil.

„Ako ktorými... Predstav si, včera v skutku super služba. Zaskakoval som kolegu na prevozoch a celkom na fajront som mal previezť babičku z geriatric. Vraj zomrieť doma, tak si želala. Ako vždy som sa modlil celú cestu, aby mi neskonala v sanitke, naozaj to vyzeralo, že sa doma dlho neohreje. Už vo výťahu som prvý raz myslel, že to má, chůďa, spočítané. Letel som na výpadovku, čo to dalo, veď vieš, koľko je s tým potom papierovačiek.“

Júlia prikývla. Vedela. I jej sa z času na čas stalo, že stála smrti na oddelení v ceste. Nakoniec aj tak prehrala. Aj po takmer desiatich rokoch v lekárskej plášti ešte stále brala smrť príliš vážne. Dokonca sa jej dotýkal osud každého pacien-ta, hoci si už miliónkrát sľúbila, že zostane odolná. Tak trochu obdivovala týchto chlapov z ocele, ktorí občas dokázali rozprá-vať príhody napísané absurditou života.

„Dvadsať kilometrov za mestom som konečne dorazil do dediny, z ktorej babka pochádzala. Číslo domu nie a nie nájsť, a keď...“ Príhodu, ktorá sľubovala neočakávaný koniec, prehlu-šil zvuk mobilu. „Vyrazím, čas dojazdu za súčasnej premávky, sedem minút, rozumiem...“

Júlia nepotrebovala vysvetlenie, pochopila.

„Tak nič, možno niekedy nabudúce. Musím zobudiť Zitu, isto sa už v sanitke obracia na druhý bok.“

Mladá lekárka si predstavila spiacu kolegyniu, ktorá už v prvej línii odslúžila niekoľko desiatok rokov, natiahnutú na posteli pre pacientov, ako ničím nerušene prespí pokojnejšiu časť nočnej služby. Vedela, že s Leom slúžila najradšej. Vždy ju nechal oddychovať, načerpať sily pred ďalším výjazdom, kým on sám postával počas letných nocí s mobilom v ruke pred sanitkou alebo skočil na pohár horúceho čaju s niekým, kto práve potreboval kúsok osobného priestoru mimo tých, ktorí ho najviac potrebovali.

„Nech sú všetky výjazdy čo najpokojnejšie,“ zaželala Leovi, keď sa nasledujúce sekundy pretavili do rozpačitého ticha.

„Leo Prvý, večne k vašim službám,“ zasalutoval pobavene. Skôr ako Júlia ozdravila, vydal sa dlhou chodbou von z nemocnice.

„Počkaj! A tá babka?“ zavolala s nehraným záujmom za jeho chrptom.

„Jáj!“ Letmo sa pootočil. „Keď kontaktná osoba nebrala telefón, susedia mi povedali, že jej vnuk dal týždeň pred babkiným návratom zrovnať dom so zemou, aby si mohol v záhrade postaviť bungalov.“

Mladá lekárka prekvapene otvorila ústa.

„Ale neboj, jej želanie bolo splnené. Vydýchla na rodnej hrude. Doslova, kým som volal naspäť na oddelenie, aby som zohnal nejaký iný kontakt, v snahe tento malér vyriešiť, babka dobojovala. Aj taký je život,“ ozvalo sa spoza zatvárajúcich sa dverí. Júlii babka neschádza z mysle až do konca zmeny. Potom ju vystriedali ďalšie skľučujúce pocity.

02.

Kľúč vchádzal do zámky akosi ťažšie. Júlia ním pomykala, dvere hlasno cvakli, až potom sa otvorili. Prosila Martina už niekoľkokrát, aby zámku vymenil. Dokonca mu navrhla, že sa cestou z práce zastaví v obchode a kúpi novú. Potom už stačí, aby trochu priložil ruku k dielu a výsledok by sa dostavil.

Ich malý dvojizbový byt bol ponorený do ticha. Jesenná bunda jej dcérky visela na vešiaku aj topánky ležali pohodené na zemi pri dverách. Zarazila sa. Zvyčajne to v tomto čase u nich doma vyzerá úplne inak. Keď svoj deň začína v ambulancii, o tomto čase pobehuje po byte, aby pripravila dcérku do škôlky, s jednou nohou v rifliach a so zubnou kefkou v ľavej ruke stíha ešte písať zoznam na nákup či poznámky pre Rómea. Dobré. Nevolá sa Rómeo, ale Martin. Iba pred rokmi, keď sa doňho zamilovala, slúbil, že bude jej Rómeom. Zdalo sa jej to trochu sladké, ale aj fatálne romantické, s odstupom času však pochopila, že za tým pátosom skôr ukryl realitu, akou sa ich vzťah teraz uberal. Do záhuby.

Opäť letmo zavadila pohľadom o hodinky na ruke. Ninka raňajkuje už pred siedmou, potom rýchla ranná hygiena, menšia hádka pri výbere oblečenia, a ak slečna nevstane s najlepšou náladou, čaká ich aj ďalšia roztržka pri aute. Občas odmieta nastúpiť, chce ísť radšej pešo. Júliin čas je vzácny, Ninkin sa meria počtom preskákaných jesenných listov na chodníku smerujúcom ku škôlke.

Júlia opatrne otvorila dvere na spálni, z postele sa ozývalo Martinovo pravidelné dýchanie. Ninka česala bábiku, učupená za postieľkou.

„Dnes nemusím do škôlky,“ zašepkala sotva počuteľne.

„Musíš, anjelik.“ Júlia vzala dcéru na ruky, vystískala jej drobné telíčko. V tom momente zacítila náhly príliv energie, ktorý ale okamžite striedal hnev a smútok. Na chvíľu dovolila obrazu z nočnej služby, aby sa vkradol do jej súkromia. Myslí na mladú Adelu, ktorá si chcela vziať život, lebo neuniesla ťarchu osudu. Chcela ňou zatriať a povedať jej, že smrťou iného, hoci blízkeho človeka sa jej život nekončí. A že nesmie zahodiť taký cenný dar, ale... Na to bude dostatok času na neskorších terapiách.

Ninka jej ovinula rúčky okolo krku, Júlia si ju k sebe pritlačila ešte tuhšie. Nadýchla sa jej nezameniteľnej vône. Nemocnica sa z jej mysle definitívne vytratila. Stredom jej sveta sa okamžite opäť stala dcéra. Zatúžila ju ochrániť pred celým svetom. Nedo- volí, aby jej ktokoľvek ubližoval. Aj keby mala bojovať proti celej armáde. Stavia sa za cudzích, pre jediné dieťa urobí nemožné. Odkedy sa stala matkou, jej hranice empatie sa posunuli ešte ďalej a o každý ľudský život sa bila s ešte väčším úsilím.

„Ocko povedal, že nemusím,“ zaprotestovalo dievčatko ľútostivo.

„Ocko sa určite len pomýlil,“ povedala a pohladkala dcérku po strapatých vláskoch.

„Lebo si myslel, že je sobota?“

„Asi áno. Určite si myslel, že je sobota,“ prikývla Júlia, keď s Ninkou v náručí opúšťala spáľňu. Nechcela v jej očiach zhodiť otca ani v malej hlávke spôsobiť chaos. Ďalšia lož. Ďalšia, ktorá by mala zachrániť posledné čriepky jej vlastnej trpezlivosti.

„Ale nie je...“ uisťovala sa Ninka.

„Nie zlatko, nie je. Je streda,“ odpovedala s jemným nádychom podráždenosti, dúfajúc, že ho detská dušička prepočila.

„A v stredu sa chodí do škôlky. Aj do práce?“

Ďalšia otázka Júliin nepokoj len stupňovala. „Presne tak, malé deti idú do škôlky, veľké do školy a my dospeláci musíme do práce.“

„Ocko povedal, že dnes nikam nejde.“

„Ninuš? Budeš na chvíľu taká veľká ako maminka?“ vrátila sa do roly matky, usadila dcérku k stolu, z chladničky automaticky vybrala otvorenú škatuľu s mliekom a odliala trochu do dcérkinej obľúbenej misky so zvieratkami.

Ani zvuk mikrovlnky nezobudil spiaceho Martina, čo u nej ešte viac vystupňovalo podráždenie. Musela sa ovládnuť, aby naňho nezakričala od kuchynskej linky. Prisypala do misky trochu cereálií. Narýchlo pripravené raňajky po pár sekundách stáli na stole.

„Pekne spať, čo som ti nachystala, rovnako ako raňajkujem ja. Vrátim sa hneď, ako bude miska prázdna.“ Pobožkala Ninku na čielko, a keď videla, že bez protestov vzala do ruky lyžicu, vytratila sa na chodbe.

„Martin, vstávaj!“ Pre istotu zatvorila dvere spálne zvnútra, aby sa svedkom ich prípadnej hádky stali iba štyri steny, nie dcéra. „Martin, vstávaj!“ Júlia si prisadla k nemu na posteľ, jemne ním zatriasla. Sledovala jeho ostré črty tváre, strnisko, vďaka ktorému pôsobil ešte mužnejšie, aj jamky v lícach, ktoré tam mal akoby namaľované, aj keď nehýbal ani jediným svalom. Zrazu pocítila zvláštny smútok. Miešal sa s túžbou pohladíť ho, pobožkať, pritúliť sa. Ako dlho to neurobil on? Zdalo sa jej, že večnosť, potom sa opravila. Pritúli sa len vtedy, keď chce on sám. Neobjíme ju, keď sa vráti unavená z práce, na sviečky a pohár vína zabudla už dávno. Dvaja cudzinci v jednom byte,

ktorých spája len dcéra. A spája? Zamrazilo ju. Nostalgická chvíľka pominula, keď si pripomenula, že aj dnes sa na ňu vykašľal.

„Martin, do čerta, vstávaj!“ zvýšila intenzitu hlasu aj silu, akou sa ho dotýkala. Na hru v rukavičkách nemala čas ani chuť.

„Horí? Šibe ti? Čo ma budíš?! Mám nastavený budík!“ zahundral, keď konečne precitol.

„Ninka už mala byť na ceste do škôlky...“

„A čo?!“ zručol podráždene, Júlii na rukách naskočili zimomriavky. Opäť jeho náladička, opäť raz odhalil svoju pravú tvár... To jeho A čo?! jej trhlo uši.

„A nič. Len pred chvíľou som prišla z práce. Keby som sa zastavila po nákup, škôlku by nestihla.“

„Pýtam sa: A čo?!“

„Prestaň na mňa zvyšovať hlas,“ ohradila sa, dala si záležať, aby na jej intonácii nebolo poznať, že ju opäť primäl k tomu, aby sa cítila dotknuto. „Na niečom sme sa dohodli. Dnes si ju mal zaniest ty a...“

„Ty si sa dohodla sama so sebou,“ skočil jej do reči. „Čo len ty chodíš do roboty? Len tebe sa budeme všetci prispôbovať? Lebo pani doktorka?“

„Vedel si, že mám nočnú a o dvanástej sa mi začínajú psychoterapie v ambulancii...“ Júlii sa zachvel hlas. Odkasľala si. Keď sa po materskej dovolenke vrátila do vlastnej ambulancie, ich domácnosť šliapala ako hodinky. Všetko bolo v úplnom poriadku. Pracovala maximálne štyri hodiny denne, tri dni dopoludnia v párny týždeň, dva popoludní v nepárny. Kým ona vybavovala pacientov, Ninku strážila spoľahlivá suseda. Pomáhali si vzájomne. Staršia pani sa v role Ninkinej opatrovateľky našla. Vypĺňala jej prázdne miesto po vnučke, ktorá sa spolu

s rodičmi odsťahovala do zahraničia. A Ninke niekoľko hodín bez mamy vôbec neublížilo. V dvoch rokoch začala navštevovať súkromné jasle, aby si užila detský kolektív, ale vždy len na nevyhnutný čas, keď mama pracovala. Júlia si cenila chvíle, ktoré mohla stráviť s dcérkou, ako lekárka aj matka vedela, aký dôležitý bude ich vzťah v ďalšom formovaní Ninkinej osobnosti.

Keď mala takmer dva a pol roka, Júlia dostala ponuku vrátiť sa na psychiatrické oddelenie v miestnej nemocnici, kde pracovala pred materskou dovolenkou. Vedela, čo práca v nemocnici obnáša, preto to doma rozoberali z každej strany. Martin ju vtedy nemilo zaskočil. *Konečne by si mohla aj ty zasa normálne prispieť do rodinného rozpočtu*, fľochol jej do tváre. Na výčitku skrytú medzi riadkami nereagovala. O týždeň neskôr podpísala novú zmluvu so šesťdesiatpercentným úväzkom.

„Dovtedy môže byť s tebou, potom ju odlož k susede. Nebolo by to nič nové pod slnkom, pani doktorka,“ odvrkol posmešne, jeho arogancia pretrhla Júliine myšlienky na najťažšie rozhodovanie v jej živote. „Pre iných sa ideš rozdať, na vlastné decko čas nemáš!“ Horkosť v jeho hlase Júliu zamrzela.

„Ak máš zlý deň, mohol si mi zavolať...“

„Ak máš zlý deň... Ak máš zlý deň... Len aby si sa nepototo. Tieto žvásty môžeš skúšať na tých svojich psychopatov, nie na mňa!“ pokračoval ironicky vo výsmechu.

Júlia vstala z postele, zo svojho nočného stolíka vzala kôpku oblečenia, ktoré pred odchodom do práce pripravila dcérke, a bez slova opustila izbu. Martin z nej nevyšiel, ani keď o neceľých pätnásť minút odnášala Ninu do škôlky.

03.

Vzduch v miestnosti bol ťažký, presýtený lacným parfumom pacientky, ktorú len pred malou chvíľou Júlia odprevadila k dverám. Skôr ako odložila zo stola jej zdravotnú kartu, otvorila dokorán okno a nechala dnu prúdiť chladný jesenný vzduch.

Biely obal s anamnézou a poznámkami z terapie sa zakrátko ocitol na svojom mieste, kde zotrva do ďalšieho terapeutického sedenia. Mária – vzhľadom aj vystupovaním typická stredoškolská učiteľka – mala tesne pred štyridsiatkou a v zdravotnej anamnéze diagnózu depresia. Keď Júliu prvý raz vyhľadala, utekala pred dlhoročným vzťahom, ktorý živila len na dialku, prostredníctvom virtuálneho sveta sociálnych sietí. S príkrasami, ktoré ponúkal, na míle vzdialenými skutočnosťami. Až jedného dňa zo svojho ružového sna precitla. Sľuby a čaro písmeniiek či nočných telefonátov pominulo, a keď si nepriamo vynútila žiadosť o ruku, ktorá zaznela zo skutočných úst, nie zo správ ozdobených smajlíkmi, vzťah po siedmich rokoch od strachu z reality ukončila. A vtedy sa to všetko začalo. Najprv pochybnosti, či urobila dobre, neskôr strach zo samoty, apatia. Spreádzali ju dňom i nocou a stali sa vstupenkami do psychiatrickej ambulancie. Dnes po takmer troch mesiacoch od začatia terapií sa priznala, že stretla niekoho, kto je z mäsa a kostí, a veľmi opatrne a pomaly si pripúšťa, že opäť môže byť šťastná.

Vibrovanie mobilu v zadnom vrecku úzkych rifiel ucítila Júlia vo chvíli, keď si otvárala poznámky k ďalšiemu pacientovi, ktorý mal prísť o necelých dvadsať minút.

„Dobrý deň, pani Krehlíková, prepáčte, že vás ruším v práci, ale...“ Júlia podvedome zaťala sánku. Tušila, čo bude nasledovať. „... nemohli sme zastihnúť vášho manžela. Ninka sa od rána sťažuje na bolesť hlavy a práve sme jej namerali teplotu. Viete, aké sú postupy. Zvlášť teraz, keď máme pre koronavírus sprísnené opatrenia. Museli sme ju izolovať, potrebovali by sme, aby ste si ju čo najskôr vyzdvihli.“

„Dobrý deň, pani učiteľka,“ Júlii snaha zamaskovať podráždenie nevyšla. Tešilo ju, že všetci v škôlke rešpektovali, že kontaktnou osobou pre akútne vyzdvihnutie počas dňa bol Martin, z povahy svojej práce si to mohol dovoliť, no v poslednom období to bolo aj tak zbytočné. Telefón nebral ani im, ani jej. Len čo videl, že sa ho pokúšali kontaktovať z materskej školy, odignoroval aj Júliine naliehavé volania. Po incidente pred dvoch týždňov, keď Ninu ráno odmietol odprevadiť, ju ignoroval takmer stále a takmer dokonale. Ozval sa iba vtedy, ak mal pre ňu plné priehrštie výčitiek. Raz za čas pre nepustenú umývačku, keď si musel sám umyť riady, aby sa mohli s dcérou navečerať, inokedy si našiel aj iný prozaický dôvod, prečo svojej žene jednoducho spríjemniť deň.

„Samozrejme, vyriešim to. Skúsím zavolať manželovi, ak sa mu nedovolám, prídem po Ninku do takej polhodinky sama, skôr to cez mesto nestihnem. Má aj iné príznaky? Vracia alebo kašle?“ V Júlii sa prebúdza nielen materinský pud, ale chcela situáciu zhodnotiť aj z hľadiska potenciálneho rizika pre svoje pracovné povinnosti. Navyše, nemohla ohroziť vždy milú a ochotnú dôchodkyňu od susedov, kde by dcérku za normálnych okolností nechala, ak by s ňou nemohla zostať doma.

„Nechce piť ani jesť, dnes sme do nej nedostali ani kúsok desiaty, dožaduje sa vás.“

„Budem sa ponáhľať. Ďakujem, že ste mi zavolali.“ Júlia zo systému v počítači automaticky vyhľadala telefónny kontakt na ďalšieho klienta, ešte predtým neúspešne niekoľkokrát za sebou vytočila Martinovo číslo.

O necelú hodinu vystúpili s Ninkou pred panelákom v odľahlej mestskej časti. Skôr ako dcérku vybrala z auta, nasadila jej rúško so sovičkami.

„Dokedy, maminka?“ spýtala sa spod bavlnej prikrývky úst a nosa.

„Čo, anjelik?“ Júlia jej pohladila spotené čielko, aj bez teplo-mera vedela, že horúčka stále stúpala.

„Dokedy budem musieť nosiť na pusinke toto?“ Prstom zavadila o okraj rúška a uvoľnila si z neho malý noštek.

Júlia sa nadýchla. Tak rada by jej odpovedala... „Netuším, zlatičko.“ Vzala ju na ruky, postavila na zem, popravila jej ružovú sukňu. Kým zo sedačky spolujazdca vyberala kabelku a škôl-karsky ruksak, Nina sa rozbehla k lavičke pred činžiakom.

„Ninka, stoj!“ okríkla ju, keď uvidela susedku Johanku, ako si kvokla, aby rozbehnuté dievčatko objala. „Ninka, to nesmieš! Poď okamžite sem!“ Nina zastala pred susedou, ktorú miluje, akoby bola jej skutočnou starou mamou, a smutne na ňu upiera-
la zrak.

„Nemôžem ťa objať, mamička by sa hnevala, vieš?“ Zrazu sa tvárila veľmi dospelou, Johanke bolo spoza jednorazového rúška vidno len oči, no Júlia aj tak vedela, že sa usmieva, hoci jej úsmev mal zvláštnu príchúť.

„Rada ťa vidím, dievčatko moje, veľmi mi chýbaš,“ povedala so značným smútkom v hlase.

„Dobrý deň, Johanka,“ pozdravila ju Júlia, keď zastala v bezpečnej vzdialenosti.

„Dobrý deň, pani doktorka. Čo robí táto princezná tak skoro doma? O tomto čase sa predsa ešte hrávaš s deťmi v škôlke,“ opäť sa viac prihovarila Nine ako Júlii.

„Vyskočila jej teplota, preto som nechcela, aby vás objala. Viete...“

„Viem,“ prikývla Johanka. „Povedzte, Julinka, kedy sa to už skončí?“ spýtala sa dôchodkyňa a unavene zvesila plecia. „Každý deň snívam o tej chvíli, keď nám oznámia, že je už po tom. Tak veľa vecí by som chcela urobiť, no už dnes viem, že ako prvé vystískam Ninku a vybozkávam ju bez strachu, v bezpečí. A potom navštívim syna. Neskutočne mi chýba, on aj moja vnučka. V okamihu zabudnem na toto ťažké obdobie. Zabudnem na ten strach, ktorý ma aj v mojom veku učí ceniť si všetko, čo som vo svojom živote brala ako samozrejmosť,“ predniesla potichu. Povedala viac, ako chcela. Trochu ju to zamrzelo. Nechcela byť priezračná, vôbec nie pred psychiatričkou. To rúško na tvári si už dávno nasadila aj na dušu. Keď jej volal syn, keď v mobile počula hlas priateľky žijúcej v domove dôchodcov... „Nič to, ak by ste potrebovali pomoc,“ opäť jej pohľad spočinul na dieťati, „viete, kde ma nájdete, Julka.“

„Ste poklad, Johanka. Ak potrebujete nákup, zajtra sa chystám do obchodu. Stačí, ak mi do správy napíšete zoznam.“

Johana prikývla. Radosť z jej pohľadu bola nenávratne preč. „Dovidenia, dievčence,“ pozdravila, otočila sa k lavičke, na ktorej sedela, kým nezačula štebotavý detský hlások – balzam pre jej opustenú dušu.

04.

Liek na tlmenie teploty splnil už po chvíli svoj účel. Dievčatku sa na rozpálenej tváričke zračila únava, a hoci sa bránilo, spánok sa ohlásil, len čo sa pritúlilo k mamke na posteli.

Ponáhľaj sa, dnes idem na nočnú. Ninka je chorá, natukala Júlia do mobilu, len čo sa vyslobodila z dcérkinho zovretia. Po špičkách opúšťala spáľňu. Automaticky z mrazničky vybrala zmrznutú zmes na slepačí vývar a načistila čerstvú zeleninu. V parnom hrnci bude polievka hotová za štyridsať minút, nebude síce chutiť rovnako, ako keď vývar varí niekoľko hodín, no nemá na výber. Ak si prácu urýchlí, ešte sa stihne pripraviť a pred piatou vyraziť z domu. Za predpokladu, že sa Martin zachová ako otec. Ak nie... Zosmutnela. Iná alternatíva v momentálnej situácii nepripadala do úvahy.

Keď o necelú hodinu začula v zámke zašramotiť kľúč, uľavilo sa jej. Namiesto spŕšky výčitiek, ktoré by najradšej zo seba dostala, zvolila priateľskejší tón. „Ďakujem, že si prišiel včas.“ Keď za sebou začula pohyb, otočila sa od sporáka.

„Čo máme jesť?“ zaznelo namiesto pozdravu.

Júlia v duchu napočítala do päť. „Práve vypínam vývar, ponúkni aj Ninke, keď sa zobudí.“

„Šibe ti? Prečo si ju nechala spať? Sú štyri hodiny! Kedy sa večer uloží?“

„Martin, Nina je chorá. Vysvetlíš mi, ako som ju mala udržať pri živote, keď mala takmer štyridsaťstupňovú horúčku?“

„Odkiaľ by som to asi mohol vedieť?!“ fľochol nenávisťne.

„Keby si zdvíhal mobil, dozvedel by si sa.“

„Keby si sa o ňu starala a nenosila nám z nemocnice všetky choroby, nemusela byť chorá.“

Júlia podvedome stisla utierku, ktorú držala v ruke. „Neppracujem na infekčnom. A pokiaľ viem, aj ty pracuješ a prichádzaš do kontaktu s rôznymi ľuďmi, pokojne môžeš byť...“ ... *zdrojom infekcií aj ty...* Nedokončila, aby opäť nevyvolala hádku.

„A robíte tým vašim magorom pred prijatím aspoň covid testy?“

„Martin, psychickú chorobu si nik nedokáže spôsobiť sám, už to pochop. Je jedno, či trpí duša alebo telo. Všetci sme ľudia, nik nie je viac, ani ty, ani ja, tak sa už konečne začni správať ako normálny dospelý človek. Kam s tými posmeškami chceš zájsť? Čo nimi sleduješ? Nikdy som nezosmiešňovala tvoju prácu, prečo sa ty neustále opieraš do mojej?“ Júlia unavene siahla po pohári s vodou. Najradšej by celý obsah vyliala manželovi rovno do tváre. Možno by ho to znieslo naspäť k zemi.

„Pani dôležitá...“ hundral ironicky.

„Práve naopak. Ty sa neustále hráš na dôležitého. A povyšuješ. Nemáš ani štipku pokory, úcty. Martin, už sa učloveč, prosím ťa...“

„Do koho rýpeš?“ zhúkol. Zrazu stál celkom blízko, dýchal Júlii na krk.

„Upokoj sa, dobre?“ zaznelo z Júliiných pier ticho.

„Ty sa poser s tými svojimi debilnými chlácholeniami. Veď sa už raz konečne vybúr. Vidím, že to v sebe dusíš! To vás na tej vašej škole neučili? Že je občas dobré vypustiť paru? Netvár sa, že ti je jedno, že si zasa raz musela zdvihnúť svoju pohodlnú ritku zo stoličky a vyzdihnúť choré decko v škôlke. No tak! Pusti sa do mňa! Len smelo!“

Na poslednú časť Martinovho provokačného monológu sa rozhodla nereagovať. „Občas určite... Ale s tebou sa to už nedá vydržať.“

„Tak so mnou sa to nedá vydržať? Ale čo, pani doktorka? A s kým by ste to tak vydržali?! Hmm? Pobavte ma trochu. Hádám nie je v nemocnici niekto hodnejší ako ten debil, čo si na tvoje a Ninine rozmary zarába holými rukami? Čo? Zasa sa povyšuješ? Nie som ti dosť dobrý, pretože nemám štyri tituly, pani doktorka?“

Júlia pokojne odložila utierku na háčik vedľa sporáka. „Postaraj sa o Ninku. Ak jej k večeru vystúpi teplota, prosím, daj jej ďalší Paralen. Ak by sa ti niečo nezdalo, len mi zavolaj, budem sa snažiť mať telefón neustále poruke,“ znela jej reakcia. Nechcelo sa jej hádať, len ho obišla. Každý rozhovor v poslednom čase končili rovnako. Kto je koho hoden, kto je viac. Nie kto koho miluje a či vôbec a kam sa vytratila láska, súdržnosť a neha. Chvilami pochybovala, či si ich v ich vzťahu len nevy-snívala, či tam skutočne boli. Nikdy sa nad nikoho nepovyšovala, už vôbec nie nad muža, s ktorým chcela prežiť celý svoj život. A že si zarábala vlastnými rukami? Od samého začiatku obdivovala jeho zručnosť a šikovnosť, to, ako sa vedel v každej situácii vynájsť, ako premieňal sny ľudí na skutočnosť. Len na ich spoločné sny akosi zabúdala. Zatvorila dvere na kúpeľni. Pre istotu vybrala z poľičky kľúč a zamkla dvere. Kam až zašiel ich vzťah, keď sa skrýva?

V rovnakom tichu o necelú hodinu opustila byt. Iba jej myseľ bola zrazu jasnejšia. Takto nemôžu ďalej fungovať. V práci požiada o pár dní voľna. Aspoň kým Nina nevyzdravie. A musí vymyslieť, ako sa pohne z miesta... Skôr ako bude pre všetkých neskoro.

05.

Pochmúrne počasie za oknami len posilnilo zvláštnu atmosféru na oddelení. Mraky sa ponuro túlili po oblohe, znemožnili slnku preniknúť za neprípustné mrežované okná čo i len na chvíľu.

„Kávu, pani doktorka?“ spýtala sa vrchná sestra, keď videla, že Júlia už piaty raz za posledných desať minút zívla. Od úľaku ňou trhlo.

„Asi by ma zabila, mala som dnes už tri, ale ďakujem.“ Chabý úsmev sriedal sústredenie na správu, ktorá sa pri pacientkinom mene objavila na monitore počítača. Chýbal záver zo stretnutia, ktoré spolu dnes absolvovali.

„Tak aspoň studenú vodu, tá pomôže.“ Sestra Mária položila pohár vedľa klávesnice, nad ktorou zostali nehybne stáť Júliine prsty. Akoby sa jej zasekli. „Tá mladá?“ nahliadla lekárke ponad plece, podvedome krútila hlavou. Zažila si s ňou svoje. Keď jej horelo za päťami, ako tak sa poddala pokynom lekárov a medikácii, ktorú pre ňu zvolili. Čím dlhšie u nich bola, tým viac vystrkovala rožky, arogancia z nej priam sršala.

„Hej, Simonka. Dnes som s ňou mala konzultáciu, len...“ Júlia sa opäť zasekla. Prijímala ju počas náročnej nočnej služby. Akoby si opäť potiahla Čierneho Petra. Martin jej neustále posielal esemesky, v ktorých jej vyčítal, že je neschopná matka. Ninka doma bojovala s chorobou, a akoby to nebolo málo, na oddelení sa u jedného pacienta prejavili známky akútneho

respiračného ochorenia sprevádzaného stratou chuti aj čuchu. Napriek tomu, že mal pri hospitalizácii negatívny test na covid, bolo viac než isté, že sa ochorenie rozvinulo, a všetkých dotknutých zdravotníkov čakala povinná karanténa. Hoci s ním ona sama neprišla do priameho kontaktu, keďže ho stihli premiestniť z oddelenia ešte pred jej príchodom do služby, dopadu sa nevyhne. Bude musieť vziať niekoľko služieb navyše. S chorou dcérou to sklbi iba zázrakom. Ešte sa nezmierila s novou situáciou, všade pobežovali upratovačky a sanitári, ktorí všetko dezinfikovali, do toho volali z urgentného príjmu, že im posúvajú nový príjem. Dievča priviezla rýchla zdravotná služba, v krvi malo viac ako dve promile a v občianskom preukaze čerstvých šestnásť rokov. Záchranári museli zakročiť hneď po príjazde, nakoľko sa dusilo zvratkami. Aj napriek výplachu žalúdka v noci niekoľkokrát zvracalo. Júlii pri myšlienke na kyslý zápach so zvyškami alkoholu zovrelo vnútro. Nenávidela pohľad na zvracajúce deti. Vlastne nenávidela vracanie ako také. Aj pri pacientoch jej žalúdok často robil saltá, niekedy dokonca sama skončila nad toaletou. Hoci sa za to pred ostatným personálom hanbila, nedokázala to ovplyvniť. Na univerzite jej nerobilo problém zúčastňovať sa na pitvách, kým praxovala, aj kým prechádzala atestačným procesom, stretla sa s rôznymi stavmi pacientov, no nič z prežitého jej neprekážalo tak ako vracanie. Navyše ak si ho pacient zapríčinil sám... Práve u alkoholikov ho považovala za najodpornejšie. Práve týmito okamihmi bola najčastejšie skúšaná a práve ony posúvali hranice jej tolerancie a porozumenia. V lekárskej izbe ešte dlho zmývala zápach z rúk, okamžite si prezliekla aj plášť a vymenila rúško. Neboli znečistené, iba sa nemohla zbaviť toho nepríjemného pocitu...

„Jej otec volal od rána už šiestykrát.“